

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

I. ÚS 67/2021-31

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Rastislava Kaššáka a sudcov Jany Baricovej (sudkyňa spravodajkyňa) a Miloša Maďara v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] zastúpeného advokátom [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], proti uzneseniu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky č. k. 7 Cdo 104/2020 z 26. augusta 2020 takto

r o z h o d o l :

1. Uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky č. k. 7 Cdo 104/2020 z 26. augusta 2020 **boli porušené** základné právo sťažovateľa podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd a právo podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.
2. Uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky č. k. 7 Cdo 104/2020 z 26. augusta 2020 **zrušuje** a vec **vracia** tomuto súdu na ďalšie konanie.
3. Najvyšší súd Slovenskej republiky **je povinný** nahradiť sťažovateľovi trovy konania **375,24 eur** a zaplatiť ich advokátovi [REDAKOVANÉ], do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľa a skutkový stav veci

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručенou Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) 7. decembra 2020 domáhal vyslovenia porušenia jeho základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 47 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), základných

práv podľa čl. 11 ods. 1 a čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“), práva podľa čl. 6 ods. 1 a čl. 13 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“), práva podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a práva podľa čl. 14 ods. 1 Medzinárodného paktu o občianskych a politických právach uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky č. k. 7 Cdo 104/2020 z 26. augusta 2020.

2. Ústavný súd uznesením č. k. I. ÚS 67/2021-18 z 23. februára 2021 ústavnú sťažnosť prijal na ďalšie konanie v časti námietky porušenia základných práv sťažovateľa podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 36 ods. 1 listiny a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru napadnutým uznesením najvyššieho súdu; vo zvyšnej časti ústavnú sťažnosť odmietol.

3. Z ústavnej sťažnosti a pripojených príloh vyplýva, že v konaní, predmetom ktorého je určenie, že nehnuteľnosti patria do dedičstva, vedenom na Okresnom súde Senica (ďalej len „okresný súd“) pod sp. zn. 5 C 280/2015 najvyšší súd napadnutým uznesením odmietol dovolanie sťažovateľa (žalovaného v 1. rade) proti rozsudku Krajského súdu v Trnave (ďalej len „krajský súd“) č. k. 11 Co 279/2018 z 8. októbra 2019 ako oneskorene podané podľa § 447 písm. a) Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“). Najvyšší súd svoje rozhodnutie odôvodnil tým, že v preskúmvanej veci bol rozsudok krajského súdu doručovaný do elektronickej schránky právneho zástupcu sťažovateľa, do ktorej bola elektronickej úradná správa uložená 19. novembra 2019 o 8.21 h (č. 1. 410 spisu). Od tohto okamihu začala v súlade s § 32 ods. 2 zákona č. 305/2013 Z. z. o elektronickej podobe výkonu pôsobnosti orgánov verejnej moci a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o e-Governmente) v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o e-Governmente“) plynúť 15-dňová úložná lehota. Počas tejto lehoty bol prijímateľ (právny zástupca sťažovateľa) povinný potvrdiť jej doručenie na elektronickej doručenke, čo zároveň tvorilo predpoklad sprístupnenia doručovanej písomnosti – rozsudku krajského súdu. Keďže právny zástupca sťažovateľa počas plynutia úložnej lehoty nepotvrdil prijatie správy formou elektronickej doručenky, v súlade s § 32 ods. 5 písm. b) zákona o e-Governmente došlo k uplatneniu fikcie doručenia rozsudku krajského súdu, a teda k jeho doručeniu márnym uplynutím úložnej lehoty 5. decembra 2019 (štvrtok). Koniec dvojmesačnej lehoty na podanie dovolania počítanej od doručenia rozhodnutia krajského súdu tak pripadol na 5. február 2020 (streda). Dovolanie sťažovateľa bolo doručené súdu elektronickými prostriedkami až 24. februára 2020 (č. 1. 429 spisu), a teda bolo podané zjavne po uplynutí zákonom stanovenej lehoty.

II.

Argumentácia sťažovateľa

4. Sťažovateľ v ústavnej sťažnosti [čl. 127 ústavy a § 122 a nasl. zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“)] namieta, že odmietnutím dovolania proti rozsudku krajského súdu bolo porušené jeho právo na prístup k súdu, ktoré predstavuje integrálnu súčasť práva na súdnu ochranu, resp. práva na spravodlivé súdne konanie. Podľa názoru sťažovateľa najvyšší súd pri posudzovaní včasnosti podania dovolania dospel k nesprávnemu

záveru, resp. nesprávne posúdil dôkazy o doručení rozsudku krajského súdu sťažovateľovi nachádzajúce sa v spise okresného súdu sp. zn. 5 C 280/2015. Informácia o doručení správy nachádzajúca sa na č. 1. 410 spisu okresného súdu, z ktorej najvyšší súd pri svojom rozhodovaní vychádzal, nepreukazuje doručenie rozsudku krajského súdu sťažovateľovi. Rozsudok krajského súdu bol sťažovateľovi preukázateľne doručený až 25. decembra 2019, čo potvrdzuje doručka o uložení elektronického dokumentu – rozhodnutia do vlastných rúk s fikciou doručenia – do schránky právneho zástupcu sťažovateľa 25. decembra 2019. Z uvedeného dôvodu nemohol okresný súd na doložke právoplatnosti rozsudku krajského súdu vyznačiť, že nadobudol právoplatnosť 5. decembra 2019. Touto skutočnosťou sa najvyšší súd napriek upozorneniu sťažovateľa v dovolaní nezaoberal.

III.

Vyjadrenie najvyššieho súdu, vyjadrenie zúčastnených osôb a replika sťažovateľa

III.1. Vyjadrenie najvyššieho súdu:

5. Na ústavnú sťažnosť sťažovateľa reagoval najvyšší súd listom č. KP 3/2021-119, Cpj 61/2021 z 12. marca 2021 tým spôsobom, že zopakoval dôvody odmietnutia dovolania sťažovateľa proti rozsudku krajského súdu uvedené v napadnutom uznesení najvyššieho súdu.

III.2. Vyjadrenie zúčastnených osôb:

6. Ústavný súd o podanej ústavnej sťažnosti upovedomil sporové strany ako zúčastnené osoby s tým, že majú právo vyjadriť sa k nej v lehote 10 dní od doručenia upovedomenia, čo však neurobili. Podľa pripojených doručení boli upovedomenia ústavného súdu doručené ■■■■■ (žalobkyni v 1. rade) 5. marca 2021, A. Š. (žalobkyni v 2. rade) 26. marca 2021, ■■■■■ (žalovanej v 2. rade) 13. apríla 2021 a ■■■■■ ■■■■■ (žalovanej v 3. rade) 6. apríla 2021.

III.3. Replika sťažovateľa:

7. Sťažovateľ k vyjadreniu najvyššieho súdu, ktoré bolo riadne doručené jeho právnomu zástupcovi 16. apríla 2021, repliku nepodal.

IV.

K ústnemu pojednávaniu

8. Ústavný súd so súhlasom účastníkov konania upustil v danej veci od ústneho pojednávania, pretože dospel k názoru, že od tohto pojednávania nemožno očakávať ďalšie objasnenie veci (§ 58 ods. 3 zákona o ústavnom súde).

V.

Posúdenie dôvodnosti ústavnej sťažnosti

9. Podstatou ústavnej sťažnosti je námietka porušenia základného práva sťažovateľa podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 36 ods. 1 listiny a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru uznesením najvyššieho súdu č. k. 7 Cdo 104/2020 z 26. augusta 2020, ktorým odmietol dovolanie sťažovateľa proti rozsudku krajského súdu ako oneskorene podané podľa § 447 písm. a) CSP (bod 3).

10. Ústavný súd ako nezávislý súdny orgán ochrany ústavnosti (čl. 124 ústavy) nie je opravnou inštanciou všeobecných súdov (I. US 311/05). Skutkový stav a právne závery všeobecného sudu sú predmetom kontroly zo strany ústavného sudu len vtedy, ak by prijaté právne závery boli so zreteľom na skutkový stav arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neudržateľné (IV. US 43/04). O svojvôli (arbitrárnosti) pri výklade a aplikácii zákonného predpisu všeobecným súdom by bolo možné uvažovať len v prípade, ak by sa tento natoľko odchýlil od znenia príslušných ustanovení, že by zásadne poprel ich účel a význam (III. ÚS 264/05, ZNaU 100/2005).

11. Formuláciou uvedenou v čl. 46 ods. 1 ústavy ústavodarca v základnom právnom predpise Slovenskej republiky vyjadril zhodu zámerov vo sfére práva na súdnu ochranu s právnym režimom súdnej ochrany podľa dohovoru (II. ÚS 71/97). Z uvedeného dôvodu v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (IV. ÚS 195/07).

12. Podstata základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy spočíva v tom, že každý sa môže domáhať ochrany svojich práv na súde. Tomuto oprávneniu zodpovedá povinnosť súdu nezávisle a nestranne vo veci konať tak, aby bola právu, ktorého porušenie sa namieta, poskytnutá ochrana v medziach zákonov, ktorú tento článok ústavy o základnom práve na súdnu ochranu vykonáva (čl. 46 ods. 4 ústavy v spojení s čl. 51 ústavy).

13. Súčasťou obsahu základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy je aj právo strany konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu. Všeobecný súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené stranou konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných stranami konania. Preto odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo strany konania na súdnu ochranu, resp. spravodlivý proces (IV. ÚS 115/03, III. ÚS 209/04).

14. Aj judikatúra Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) vo vzťahu k čl. 6 ods. 1 dohovoru uvádza, že hoci tento článok zaväzuje súd, aby odôvodnil svoje rozhodnutie, neznamená to, aby na každý argument strany konania dal podrobnú odpoveď (rozsudok ESLP vo veci Van Hurk v. Holandsko z 19. 4. 1994, sťažnosť č. 16034/90, § 61). Otázku, či súd splnil svoju povinnosť odôvodniť rozhodnutie, možno posúdiť len so zreteľom na okolnosti daného prípadu. Rozsah, na ktorý sa povinnosť súdov odôvodniť svoje rozhodnutia vzťahuje, môže byť podľa povahy rozhodnutia rôzny. Medziiným, je potrebné zohľadniť aj rôznorodosť

návrhov, ktoré strana konania môže podať na sudy, ako aj rozdiely existujúce v zmluvných štátoch v súvislosti s právnou úpravou, zvyklosťami, právnymi názormi a vynášaním a vyhotovovaním rozhodnutí (rozsudok ESLP vo veci Ruiz Torija a Hiro Balani v. Španielsko z 9. 12. 1994, sťažnosť č. 18390/91). Skutočnosť, že súd neprejedná každú podrobnosť tvrdenú stranou konania, nie je sama osebe v rozpore s požiadavkou spravodlivého prejednaní veci. Podstatné však je, aby sa neprehliadlo právo strany konania byť vypočutou a aby súd posúdil tvrdenia strany konania, hoci sa to explicitne neodrazí v konečnom rozhodnutí (rozhodnutie č. 10153/82 z 13. 10. 1986, D. R. 49, s. 67, 74).

15. Ústavný súd stabilne judikuje, že právo na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy sa v civilnom sporovom konaní účinne zaručuje len vtedy, ak sú splnené všetky procesné podmienky, za splnenia ktorých súd môže konať a rozhodnúť o veci samej. Platí to pre všetky štádiá konania pred súdom vrátane dovolacích konaní. Samotná otázka posúdenia podmienok na uskutočnenie dovolacieho konania vrátane posúdenia otázky prípustnosti dovolania patrí do výlučnej právomoci najvyššieho súdu ako súdu dovolacieho (I. ÚS 18/2020). Uvedeným však nie je dotknutá právomoc ústavného súdu chrániť fyzické osoby alebo právnické osoby pred takými zásahmi do ich základných práv alebo slobôd, ktoré sú z ústavného hľadiska neospravedliteľné a neudržateľné (I. ÚS 17/01).

16. V súvislosti s problematikou posudzovania včasnosti podania opravného prostriedku ústavný súd už v minulosti konštatoval, že pre zachovanie lehoty na podanie opravného prostriedku nie je rozhodujúce, kedy sa s týmto podaním príslušný zamestnanec všeobecného súdu oboznámil a aký dátum doručenia na ňom vyznačil, postupujúc pritom podľa podzákonných právnych predpisov, resp. interných predpisov všeobecného súdu (m. m. III. ÚS 305/2011). Samotná otázka, či opravný prostriedok sťažovateľa smerujúci proti rozhodnutiu všeobecného súdu bol podaný včas, a teda v súlade s procesnoprávnymi predpismi, je skutková otázka, ktorej preskúmanie ústavným súdom je vo všeobecnosti limitované jeho ústavným postavením (m. m. III. ÚS 19/2015). Vzhľadom na význam práva na súdnu ochranu v právnom štáte pre záver o nesplnení podmienok konania nepostačuje iba pochybnosť o ich splnení, ale nesplnenie podmienok konania musí byť preukázané mimo rozumných pochybností. V prípade, ak všeobecný súd nemá záver o nedodržaní zákonom ustanovenej procesnej lehoty na podanie opravného prostriedku preukázaný mimo rozumných pochybností, musí vychádzať z predpokladu, že opravný prostriedok v zákonnej lehote podaný bol (m. m. III. ÚS 331/04, III. ÚS 249/08, IV. ÚS 379/08).

17. Odmietnutie dovolania patrí medzi procesné rozhodnutia dovolacieho súdu. Rozhodnutie o odmietnutí dovolania súd vydá, ak nie sú splnené podmienky, ktoré zákon vymedzil ako podmienky vecného prejednaní dovolania. Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 CSP). Keďže ide o lehotu zákonnú, nemožno ju predĺžiť ani skrátiť, zmeškanie lehoty však možno odpustiť (§ 122 CSP). Dovolací súd odmietne dovolanie, ak bolo podané oneskorene [§ 447 písm. a) CSP]. Pri odmietnutí oneskorene podaného dovolania sa dovolací súd prípustnosťou dovolania nezaoberá (R 80/1994).

18. Elektronické podanie a elektronický úradný dokument sa doručuje elektronicky, pričom miestom na elektronické doručovanie je elektronická schránka, ktorá je aktivovaná. Elektronické doručovanie elektronického podania a elektronického úradného dokumentu sa vykoná spôsobom podľa tohto zákona, ak osobitné predpisy pri spôsobe doručovania elektronickými prostriedkami neustanovujú inak; ustanovenie prvej vety tým nie je dotknuté (§ 29 ods. 1 zákona o e-Governmente). Do vlastných rúk sa elektronicky doručujú elektronické dokumenty, ktoré sú podľa tohto zákona z hľadiska právnych účinkov totožné s dokumentom v listinnej podobe, o ktorom osobitné predpisy ustanovujú, že sa doručujú do vlastných rúk (§ 29 ods. 2 zákona o e-Governmente). Doručením do vlastných rúk sa na účely elektronického doručovania rozumie doručenie, pri ktorom sa vyžaduje potvrdenie doručenia zo strany adresáta alebo osoby, ktorej je podľa osobitných predpisov možné doručovať namiesto adresáta (ďalej len „prijímateľ“), formou elektronickej doručky odoslanej odosielateľovi (§ 29 ods. 3 zákona o e-Governmente). Uložením elektronickej úradnej správy sa rozumie okamih, odkedy je elektronická úradná správa objektívne dostupná prijímateľovi v elektronickej schránke adresáta (§ 32 ods. 2 zákona o e-Governmente). Úložnou lehotou na účely tohto zákona je lehota, počas ktorej je uložená elektronická úradná správa považovaná za nedoručenú. Úložná lehota je 15 dní odo dňa nasledujúceho po dni uloženia elektronickej úradnej správy, ak osobitný predpis neustanovuje inú lehotu (§ 32 ods. 2 zákona o e-Governmente). Elektronická úradná správa, vrátane všetkých elektronických dokumentov, sa považuje za doručenú, ak nie je adresátom orgán verejnej moci a doručuje sa do vlastných rúk, dňom, hodinou, minútou a sekundou uvedenými na elektronickej doručke alebo márnym uplynutím úložnej lehoty podľa toho, ktorá skutočnosť nastane skôr, a to aj vtedy, ak sa adresát o tom nedozvedel [§ 32 ods. 5 písm. b) zákona o e-Governmente].

19. Ústavný súd konštatuje, že najvyšší súd pri rozhodovaní o včasnosti podania dovolania vychádzal z toho, že rozsudok krajského súdu bol doručovaný do elektronickej schránky právneho zástupcu sťažovateľa, do ktorej bola elektronická úradná správa uložená 19. novembra 2019 o 8.21 h (č. 1. 410 spisu). Keďže právny zástupca sťažovateľa počas plynutia úložnej lehoty vyplývajúcej z § 32 ods. 2 zákona o e-Governmente nepotvrdil prijatie správy formou elektronickej doručky, došlo podľa názoru najvyššieho súdu v súlade s § 32 ods. 5 písm. b) zákona o e-Governmente k uplatneniu fikcie doručenia rozsudku krajského súdu, a teda k jeho doručeniu márnym uplynutím úložnej lehoty 5. decembra 2019 (štvrtok). Koniec dvojmesačnej lehoty na podanie dovolania počítanej od doručenia rozhodnutia krajského súdu tak pripadol na 5. február 2020 (streda), a keďže dovolanie sťažovateľa bolo doručené súdu elektronickými prostriedkami až 24. februára 2020 (č. 1. 429 spisu), bolo podané zjavne po uplynutí zákonom stanovenej lehoty.

20. Sťažovateľ v ústavnej sťažnosti namieta, že najvyšší súd pri posudzovaní včasnosti podania dovolania dospel k nesprávnemu záveru, resp. nesprávne posúdil dôkazy o doručení rozsudku krajského súdu sťažovateľovi nachádzajúce sa v spise okresného súdu sp. zn. 5 C 280/2015 (bod 4). Ako dôkaz ústavnému súdu predložil elektronickú doručku, z obsahu ktorej vyplýva, že úložná lehota elektronickej správy označenej ako „5C/280/2015-385 rozs. KS, U-393, žiadosť L 23/12“, ktorá bola uložená do elektronickej schránky jeho právneho zástupcu 9. decembra 2019 o 16:23:58, uplynula 24. decembra 2019 o 23:59:59.

21. Na účel overenia opodstatnenosti uvedenej námietky sťažovateľa si ústavný súd vyžiadal spis okresného súdu sp. zn. 5 C 280/2015, z obsahu ktorého zistil, že:

21.1 Dňa 19. novembra 2019 o 8:21:14 okresný súd spôsobom doručenia „do vlastných rúk“ odoslal do elektronickej schránky [REDAKOVANÉ] (ďalej len „advokát“) správu, ktorej predmet označil ako „5C/280/2015-R KS TT, U-393, Žiadosť o podanie správy - 396, L 4/12“ (č. l. 410). Z notifikačnej doručky uvedenej správy vyplýva, že elektronickej dokument obsahujúci notifikáciu o doručení bol uložený do jeho elektronickej schránky 19. novembra 2019 o 08:27:39, pričom obsahoval automaticky vygenerovaný oznam prevádzky portálu www.slovensko.sk v znení: „Dobrý deň, dňa 19. 11. 2019 08:27:37 ste prijali elektronickej správu. Pri doručovaní do vlastných rúk sa Vám obsah elektronickej správy prístupný až po prevzatí doručky, ktorú prevezmete zadáním BOK kódu. Úložná lehota správy je 15 dní. Prevzatie doručky potvrdíte najneskôr do 04. 12. 2019. Po uplynutí dátumu doručenia sa doručovaná správa považuje na nedoručenú.“ (zadná strana č. l. 428). Dňa 5. decembra 2019 o 15:58:42 okresný súd prijal informáciu o nedoručení uvedenej správy „z dôvodu uplynutia lehoty doručovania“ (č. l. 410).

21.2 Dňa 9. decembra 2019 o 11:23:10 okresný súd spôsobom doručenia „do vlastných rúk s fikciou doručenia“ odoslal do elektronickej schránky advokáta správu, ktorej predmet označil ako „5C/280/2015-385 rozs. KS, U-393, žiadosť L 23/12“ (č. l. 417). Obsahom uvedenej správy uloženej do jeho elektronickej schránky 25. decembra 2019 o 00:23:46 boli elektronickej dokumenty zaslané ako prílohy, a to: rozsudok krajského súdu č. k. 11 Co 279/2018-385 z 8. októbra 2019, uznesenie okresného súdu č. k. 5 C 280/2015-393 z 12. novembra 2019 o priznaní znalečného znalcovi a žiadosť okresného súdu č. k. 5 C 280/2015-396 o podanie správy vo vzťahu k ozrejmieniu hodnoty predmetu sporu ako prílohy. Súčasťou uvedenej správy je aj automaticky vygenerovaný oznam v znení: «Ak si chcete vytlačiť ostatné dokumenty, v detaile správy kliknite na „...“ a následne „Tlačiť náhľad“ alebo „Stiahnuť ako PDF“» (č. l. 428). Dňa 25. decembra 2019 o 6:28:26 okresný súd prijal elektronickej doručku, ktorá obsahovala správu o uplynutí úložnej lehoty rozhodnutia do vlastných rúk s fikciou doručenia k „5C/280/2015-385 rozs. KS, U-393, žiadosť L 23/12“ v znení: „Dobrý deň, dňa 25. 12. 2019 o 00:22 bola správa úspešne doručená“; na elektronickej doručke je rukou napísaný text v znení: „OPATOVNÉ ZASLANIE. PRVÉ NE/DORUČENIE NA Č. L. 410“ (č. l. 417).

21.3 Dňa 4. februára 2020 okresný súd na rozsudku krajského súdu č. k. 11 Co 279/2018 z 8. októbra 2019 vyznačil doložku právoplatnosti, z ktorej vyplýva, že toto rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť 5. decembra 2019 (č. l. 385 a č. l. 419).

22. Vychádzajúc z uvedeného, ústavný súd dospel k záveru, že námietka sťažovateľa o nesprávnom posúdení včasnosti podania dovolania proti rozsudku krajského súdu najvyšším súdom je opodstatnená. V danom prípade nebolo zo strany najvyššieho súdu mimo rozumných pochybností preukázané, že sťažovateľ podal opravný prostriedok (dovolanie) proti rozsudku krajského súdu oneskorene. Pri rozhodovaní o tomto opravnom prostriedku najvyšší súd nezohľadnil všetky právne relevantné skutočnosti potrebné pre posúdenie, či dovolanie sťažovateľa bolo, resp. nebolo podané včas.

23. V danom prípade existuje reálna možnosť, že okresný súd pochybil nielen pri doručovaní rozsudku krajského súdu sťažovateľovi (body 21.1 a 21.2 tohto nálezu), ale aj pri vyznačení doložky právoplatnosti (bod 21.3 tohto nálezu), čomu najvyšší súd pri skúmaní podmienok konania nevenoval dostatočnú pozornosť. V tejto súvislosti ústavný súd uvádza, že notifikácie sú povinné zasielať orgány verejnej moci, ak tak ustanovuje zákon. Orgány verejnej moci môžu zasielať notifikácie o priebehu a stave konania o právach, právom chránených záujmoch a povinnostiach osobám, ktoré sú účastníkom konania alebo ktorých sa vec týka, ak to nie je v rozpore s osobitnými predpismi a ak im to umožňuje technické alebo programové vybavenie (§ 18 ods. 1 zákona o e-Governmente). Notifikáciou je na účely tohto zákona právne nezáväzná informácia, ktorú zasiela orgán verejnej moci a ktorej obsah ustanovuje zákon. Technologické zabezpečenie prenosu notifikácie určuje správca notifikačného modulu v rámci funkcionality ústredného portálu (§ 18 ods. 2 zákona o e-Governmente“).

24. Na skutkovom základe uvedenom v bodoch 19 až 22 tohto nálezu ústavný súd podľa § 127 ods. 2 ústavy a jemu zodpovedajúcemu § 131 ods. 1 zákona o ústavnom súde rozhodol, že uznesením najvyššieho súdu sp. zn. 7 Cdo 104/2020 z 26. augusta 2020 bolo porušené základné právo sťažovateľa podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 36 ods. 1 listiny a právo podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru (bod 1 výroku nálezu), preto napadnuté uznesenie podľa čl. 127 ods. 2 ústavy a jemu zodpovedajúcemu § 133 ods. 2 a ods. 3 písm. b) zákona o ústavnom súde zrušil a vec vrátil najvyššiemu súdu na ďalšie konanie (bod 2 výroku nálezu).

25. Podľa § 134 ods. 1 zákona o ústavnom súde ak ústavný súd zruší právoplatné rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah a vec vráti na ďalšie konanie, ten, kto vo veci vydal rozhodnutie, rozhodol o opatrení alebo vykonal iný zásah, je povinný vec znova prerokovať a rozhodnúť. V tomto konaní alebo postupe je viazaný právnym názorom ústavného súdu.

26. Podľa § 134 ods. 2 zákona o ústavnom súde ten, kto vo veci vydal rozhodnutie, rozhodol o opatrení alebo vykonal iný zásah, je viazaný rozhodnutím ústavného súdu podľa § 133 ods. 3 písm. a) až d); toto rozhodnutie ústavného súdu je vykonateľné doručením.

27. Úlohou najvyššieho súdu bude opätovne rozhodnúť o dovolaní sťažovateľa, majúci na zreteli, že spravodlivosť, ktorá je osobitne zvýraznená v čl. 6 ods. 1 dohovoru, je kritériom ukladajúcim každému všeobecnému súdu povinnosť hľadať také riešenie ním prejednávanej veci, ktoré nebude možné vyhodnotiť ako popierajúce zmysel a účel príslušných zákonných ustanovení.

28. Aj z čl. 2 ods. 1 a 2 CSP vyplýva, že ochrana ohrozených alebo porušených práv a právom chránených záujmov musí byť spravodlivá a účinná tak, aby bol naplnený princíp právnej istoty. Právna istota je stav, v ktorom každý môže legitímne očakávať, že jeho spor bude rozhodnutý v súlade s ustálenou rozhodovacou praxou najvyšších súdnych autorít; ak takej ustálenej rozhodovacej praxe niet, aj stav, v ktorom každý môže legitímne očakávať, že jeho spor bude rozhodnutý spravodlivo.

VI. Trovy konania

29. Trovy konania pred ústavným súdom, ktoré vzniknú účastníkovi konania, uhrádza účastník konania (§ 73 ods. 1 zákona o ústavnom súde). Ústavný súd môže v odôvodnených prípadoch podľa výsledku konania uznesením uložiť niektorému účastníkovi konania, aby úplne alebo sčasti nahradil inému účastníkovi konania alebo štátu trovy konania (§ 73 ods. 3 zákona o ústavnom súde). Za trovy konania môžu byť považované iba také výdavky, ktoré sú preukázané, odôvodnené a účelne vynaložené, ak vznikli v konaní v súvislosti s uplatňovaním alebo bránením práva.

30. Pri rozhodovaní o priznaní náhrady trov konania ústavný súd vychádza z § 1 ods. 3 vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov (ďalej len „vyhláška“), podľa ktorého výpočtovým základom pre účely tejto vyhlášky je priemerná mesačná mzda zamestnanca hospodárstva Slovenskej republiky za prvý polrok predchádzajúceho kalendárneho roka, ak ods. 4 neustanovuje inak. Táto podľa oznámenia Štatistického úradu Slovenskej republiky za I. polrok 2019 predstavovala sumu 1 062 eur.

31. Ústavný súd preto v súlade s § 1 ods. 3, § 11 ods. 3, § 13a ods. 1 písm. a) a c) a § 16 ods. 3 vyhlášky priznal sťažovateľovi náhradu trov konania v celkovej sume 375,24 eur z dôvodu trov právneho zastúpenia, a to za dva úkony právnej služby (príprava a prevzatie vecí, písomné vyhotovenie sťažnosti vykonané v roku 2020) v sume 177 eur za jeden úkon a dva režijné paušály v sume 10,62 eur za jeden paušál, ktoré zaviazal uhradiť najvyšší súd (bod 3 výroku nálezu).

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 11. mája 2021

Rastislav Kaššák
predseda senátu